

ชื่อ เรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองเชียงราย

ชื่อผู้ เขียน นางประพิศ ธีระแก้ว

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์องอาจ ไชยชอุณหันธ์	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. อัมพร คิริบุญมา	กรรมการ
อาจารย์ ดร. พนมพร จันทรบัญญา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย และความคิดเห็นของครูอนามัย และผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย และการดำเนินงานโครงการ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองเชียงราย ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำนวน 98 คน ครูอนามัย และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน รวม 108 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยด้านการปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัยเป็นตัวอย่งที่ดีแก่เพื่อน นักเรียน และบุคคลอื่น กิจกรรมที่ปฏิบัติส่วนใหญ่คือ ร่วมกับเพื่อนและครูในการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม และการกำจัดขยะ ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติได้น้อย ได้แก่ การได้รับมอบหมายดูแลสุขภาพ และการตักน้ำใส่ภาชนะ ในห้องส้วมเมื่อน้ำประปาไม่ไหล ด้านการตรวจสุขภาพนักเรียนและสังเกตความผิดปกติของร่างกายที่เกิดจากโรคที่พบบ่อยในเด็กนักเรียน กิจกรรมที่ปฏิบัติส่วนใหญ่ คือ ให้การปฐมพยาบาลแก่เพื่อน และบุคคลอื่น ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติได้น้อย ได้แก่ การตรวจสุขภาพตอนเช้า การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และวัดสายตา ด้านการช่วยเหลือพ่อ-แม่ ครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตลอดจนทั้งชุมชนในกิจกรรมสุขภาพอนามัย และสาธารณสุข

ส่วนใหญ่ คือ ให้การช่วยเหลือพ่อ-แม่คุณเลี้ยง ช่วยเหลือครอบครัวปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียนและดูแลคนเจ็บที่บ้าน ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติได้น้อย ได้แก่ การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและการช่วยเหลือชุมชน ด้านการให้ความรู้ที่เหมาะสมแก่เพื่อนนักเรียน กิจกรรมที่ปฏิบัติส่วนใหญ่ คือ การให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อแก่เพื่อน การได้รับแจกเอกสารสุขภาพ และนำไปเผยแพร่ต่อที่บ้าน การจัดกิจกรรมพิเศษเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติได้น้อย ได้แก่ การใช้ภาพโปสเตอร์ประกอบการให้สุขภาพแก่เพื่อน การได้รับการสอน และทบทวนความรู้จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสำหรับความคิดเห็นของครอบครัว และผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย และการดำเนินงานโครงการ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย พบว่า ครอบครัวและผู้บริหารโรงเรียนทุกคนเห็นว่าผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเป็นตัวช่วยให้เพื่อนๆ ในโรงเรียนได้ และ ส่วนใหญ่เห็นว่าการตรวจสุขภาพนักเรียนเพื่อค้นหาสุขภาพควรเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยมี ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเป็นผู้ช่วยเหลือ และทุกคนเห็นว่าผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยให้การช่วยเหลือพ่อ-แม่ ครู และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขชุมชน ตลอดทั้งสามารถเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยที่เหมาะสมแก่เพื่อน ส่วนการดำเนินงานโครงการ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยนั้น ครอบครัว และผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักเรียนเข้ารับการอบรม โดยใช้เกณฑ์คัดเลือกของกองอนามัยโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ และทุกคนเห็นด้วยกับการจัดให้มีโครงการ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยในโรงเรียน

Independent Study Title Performance of Health-Promotion
Student-Leaders in Muang Chiang Rai
Municipality Primary Schools

Author Mrs.Praphit Theerakaew

M.Ed. Educational administration

Examining Committee

Lect. Ong-Ard Kosashunhanan Chairman

Lect. Dr.Umporn Siriboonma Member

Lect. Dr.Panamporn Chantarapanya Member

Abstract

This study examined the performance of health promotion student leaders and surveyed opinions of health teachers and school administrators about such performance. In the process, 98 student leaders and 10 health teachers and administrators of Muang Chiang Rai municipal (primary) schools served as key informants by responding to a questionnaire and an interview form. Collected data were analyzed through application of percentage.

Findings were as follows :

As regards modeling behaviors, a most-practiced activity student leaders engaged in was joining hands with friends and teachers in improving school environment and disposing garbage. On the other hand, less practiced activity was being assigned student health care responsibility and filling water containers in school toilets when supply water was not functioning.

As far as checking student health and observing physical abnormalities caused by diseases often found in school students were concerned, a most-practiced activity was providing first aid treatment for friends and others while a less-practiced one was morning health examining, e.g., weighing, height and eyesight measuring.

With respect to helping parents, teachers, public health officials and community in personal and public health affairs, most-often-practiced activities included helping parents take care of younger brothers and sisters, assisting health teachers carrying out their assignments and tending the sick at home. A less-practiced one, on the other hand, was helping public health officials and community members.

Concerning providing proper health-related knowledge for other students, most-often-practiced activities were informing them about communicable diseases, being given health-related documents and brochures and disseminating them to family members, and organizing special personal health-oriented activities. Less-practiced ones included making use of posters in given health education information to friends, being instructed and given knowledge reviews by public health officials.

As regards the issue of health according to teachers' and administrators' opinions about their performance, it was found that they all were of the opinion that health promotion student leaders served as good models. Most of them felt that student health examination seeking to identify their health problems should be public health officials' responsibility with student leaders being assistants. However, they

all felt student leaders performed well in helping parents, community public health officials and were able to provide proper health education knowledge for their own friends.

Finally, as far as the overall functioning of the health promotion student leaders project was concerned, every health teacher and school administrators participated in selecting students for training primarily using or basing on criteria established by the School Health Division. Furthermore, everyone agreed that this project was necessary.